

Όταν το έγκλημα αφέθηκε στη μέση

Μια ιστορία οικογενειακής προδοσίας, μετάνοιας και αντεκδίκησης, με σχεδόν αμειλικτο λόγο και συναρπαστική εξέλιξη

ΝΤΟΜΕΝΙΚΟ ΣΤΑΡΝΟΝΕ
Τα κορδόνια
μτφρ. Σταύρος Παπασιούρου
εκδ. Πατάκη, σελ. 214

της **ΖΩΗΣ ΚΑΡΑΜΗΤΡΟΥ**

Ενα ζευγάρι χωρίζει. Είναι παντρεμένοι από πολύ μικρή, ήδη μετρούν χρόνια γάμου, έχουν δύο παιδιά, ζουν περιορισμένα από κάθε άποψη και ξάφνου εκείνος φεύγει. Η αφορμή είναι ο έρωτάς του για μια άλλη γυναίκα. Η αιτία είναι η ανάγκη του να ανακτήσει την ελευθερία του, αυτό το αίσθημα ότι δεν είναι δεσμιός των υποχρεώσεων, των ευθυνών, της καθημερινότητας, που περιβάλλει στον κόσμο της οικογενειακής ζωής. Και η βαθύτατη ανάγκη του να υπάρξει χωρίς το άγρυπνο μάτι της γυναίκας του, που λάμπει επικριτικό, ανηλεές, σαρκοβόρο, προμηνύει την πλήρη αστάθειά της, την οριστική ανισορροπία της.

Επειτα από χρόνια, θα προσπαθήσει να αποκαταστήσει τη χαμένη σχέση με τα παιδιά του, θα νιώσει ότι τον αγαπούν και τους λείπει, θα τους παρακωρήσει χάρη και χρόνο, θα ενδιαφερθεί σοβαρά να υπάρξει και πάλι ως πατέρας στη ζωή τους, και έτσι θα αρχίσει η αντίστροφη μέτρηση της εμπιστοφής. Η νέα του σχέση θα καταρρεύσει υπό την παρουσία των παιδιών του και τον ρόλο που εκείνος διεκδικεί ξανά. Και πράγματι, θα επιστρέψει. Δεν είναι φτιαγμένος για το τέλει έγκλημα. Γιατί το έγκλημά του ήταν ότι κατάρχε να πληγώσει βαθιά την οικογένεια που είχε αφήσει πίσω του,

να τη σκοτώσει, να τη σημαδέψει για πάντα, αλλά αδύναμος, άφησε το έγκλημα στη μέση. Γύρισε πίσω. Οι ενδοχές αποδείχθηκαν δυνατότερες από τον ίδιο, τις ανάγκες και τις επιθυμίες του.

Συμμόρφωση. Αυτή θα είναι η λέξη που θα ορίζει τη ζωή του μετά την επιστροφή. Τα αιτήματα της γυναίκας του, άλλοτε άμεσα και εκκάθαρα, άλλοτε σιωπηρά ή υπονοούμενα, οφείλουν να ικανοποιούνται αδιαμαρτύρητα και σιωπηλά, διαφορετικά, αφού η ίδια ξέρει πια να επιβιώνει από την καταστροφή όπως την έζησε ήδη με τη φυγή του, του δείχνει σταθερά την έξοδο. Τον διώκνει, ωστόσο, και όταν τον αφήνει να μείνει. Απαξίωση, προσβολές, αμφισβήτηση, αποκοπή από τα παιδιά, περιφρόνηση και μια ακάματη

Μέσα σε όλη αυτή τη δυστυχία, όπου τόσο έντονα μας τοποθετεί ο συγγραφέας, μπορούμε να σταθούμε αισιόδοξοι, γεμάτοι ελπίδα.

προσπάθεια συνεχούς επιβεβαίωσης της συνθέτουν την εικόνα της ζωής του, και εκείνος, ανίκανος να υψώσει ανόστημα, να διεκδικήσει σεβασμό και αποδοχή χωρίς αίτηση, υποχωρεί καταστροφικά για τον ίδιο και ολέθρια για τα παιδιά του, που βλέπουν μια οκιά αντί για πατέρα, έναν ξένο αντί για εκείνον που αγα-

Ενας σωρός από αισθήματα, σκέψεις και επιλογές: πόση ευθύνη, πόση δέσμευση, πόση ανελευθερία και συμβατικότητα αντέχει μια σχέση;

πούσαν. Το ζευγάρι, σε προχωρημένη ηλικία πια και χωρίς τα παιδιά του στην ίδια στέγη, επιστρέφει μετά μια εβδομάδα διακοπών και βρίσκεται το σπίτι του κατεστραμμένο. Τιποτα δεν έχει μείνει όρθιο, χωρίς όμως και να λείπει κάτι. Εκτός από τον γάτο. Αυτή είναι η τέλεια ανατροπή που γεννάει το ταλέντο του

Σταρνόνε. Μέχρι εκείνη τη στιγμή, παρακολουθούμε μια ιστορία τραγική αλλά οικεία, γεμάτη πληγές αλλά προβλεψίμη, σκληρή μα γνωστή. Τα παιδιά, ενήλικοι με ταραγμένες ζωές, ορίζονται απολύτως από την άρρωστη, στρεβλή οικογενειακή ζωή που βίωσαν. Οι απόψεις τους, οι επιλογές τους, ο τρόπος τους, η ζωή που

Στα «Κορδόνια», ο Σταρνόνε αφήνει κάθε μέλος της οικογένειας να αφηγηθεί πώς εισπράττει όσα βιώνει.

έχουν διαλέξει, διαμετρικά αντίθετη για το καθένα τους, βρίσκουν έρεισμα σε όσα είδαν, ένιωσαν, έμαθαν ζώντας με δυο γονείς που δεν αγαπούσαν, δεν αποδέχονταν, δεν εκτιμούσαν, δεν ανέχονταν καν ο ένας τον άλλον. Η απόρριψη του παρελθόντος που, ακόμη και έτσι, ορίζει το παρόν και το μέλλον και βασανίζει.

Σελίδα τη σελίδα, ένας σωρός από αισθήματα, σκέψεις, επιλογές βασανίζουν και εμάς. Πόση ευθύνη, πόση δέσμευση, πόση ανελευθερία και συμβατικότητα αντέχει μια σχέση; Πόση ανοχή, αδυναμία, αυταρχικότητα, έλλειψη αγάπης και στοργής αντέχουν τα παιδιά; Αληθείες που πληγώνουν και επιτρέπουν ειλικρινείς σιωπές ή ψέματα

υποκρισίας και αλλοτρίωσης θέλουμε για να είμαστε ήρεμοι; Εντίμοι; Μια κίνηση αγάπης, ένας κρυφός δεσμός συναισθημάτων, αποδοχής και συγχώρεσης είναι ο τρόπος που δένονται τα κορδόνια από τον πατέρα και τα παιδιά, ο ίδιος τρόπος. Ο τρόπος υπάρχει για να τους συνδέει, να τους ενώνει, να μην τους αφήνει να ξεχαστούν από την απουσία, τη στέρση, την εγκατάλειψη, υπάρχει και για να τους σφίγγει ασφυκτικά και να πνίγει ζωές.

Ο Σταρνόνε αφήνει κάθε μέλος της οικογένειας να αφηγηθεί μόνο του πώς βιώνει αυτή τη ζωή. Ξεκινάει με τη σύζυγο και μητέρα, που περιγράφοντας τη δυστυχία της απευθύνεται στον σύζυγο που την εγκατέλειψε για να τον συντετίσει, να τον επαναφέρει με κάθε τρόπο, με κάθε τιμμή. Κυρίως, με την απώλεια της αξιοπρέπειάς της. Συνεχίζει με τη διήγηση του άνδρα, που προσπαθεί να εξηγήσει, να ληάνει, να δικαιολογήσει αποφάσεις, σκέψεις, πράξεις. Τέλος, δίνει τον λόγο στα παιδιά, που ανατρέπουν όσα γνωρίζουμε, όσα είδαμε με τα μάτια των γονιών. Καιρός, αιχμηρός, σχεδόν αμειλικτος λόγος, κατάδυση σε μύχια αισθήματα και αντιφάσεις, συναρπαστική εξέλιξη χαρακτηρίζουν τούτη την ιστορία.

Μέσα σε όλη αυτή τη δυστυχία, όμως, όπου τόσο έντονα, σχεδόν τραγικά, μας τοποθετεί ο συγγραφέας, ίσως και εξαιτίας της, μπορούμε να σταθούμε αισιόδοξοι, γεμάτοι ελπίδα. Οι επιλογές είναι όλες δικές μας, αρκεί μονάχα να είμαστε συνεπείς και να αντέχουμε τις συνέπειες.